

Sygn. akt I C 1028/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 stycznia 2014 roku

Sąd Rejonowy dla Warszawy - Śródmieścia w Warszawie, I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący SSR Joanna Dalba

Protokolant Kalina Niedzielska

po rozpoznaniu w dniu 24 stycznia 2014 roku w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa M. C.

przeciwko (...) S.A. w W.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego (...) S.A. w W. na rzecz powoda M. C. kwotę 1.344,50 zł. (słownie: jeden tysiąc trzysta czterdzieści cztery złote i pięćdziesiąt groszy) wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 24 stycznia 2013 r. do dnia zapłaty;
2. w pozostałym zakresie powództwo oddala;
3. zasądza od pozwanego (...) S.A. w W. na rzecz powoda M. C. kwotę 519,- zł. (słownie: pięćset dziewiętnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 438,- zł. (słownie: czterysta trzydzieści osiem złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;
4. zasądza od powoda M. C. na rzecz pozwanego (...) S.A. w W. kwotę 168,- zł. (słownie: sto sześćdziesiąt osiem złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 162,- zł. (słownie: sto sześćdziesiąt dwa złote) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego);
5. nakazuje pobrać od powoda M. C. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Warszawy – Śródmieścia w Warszawie kwotę 194,40 zł. (słownie: sto dziewięćdziesiąt cztery złote i czterdzieści groszy) tytułem wydatków tymczasowo poniesionych przez Skarb Państwa;
6. nakazuje pobrać od pozwanego (...) S.A. w W. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Warszawy – Śródmieścia w Warszawie kwotę 25,60 zł. (słownie: dwadzieścia pięć złotych i sześćdziesiąt groszy) tytułem wydatków tymczasowo poniesionych przez Skarb Państwa.

Sygn. akt I C 1028/13

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 15 stycznia 2013 roku powód M. C. – reprezentowany przez pełnomocnika adwokata P. M. (pełnomocnictwo – k. 7) wniósł o zasądzenie od (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwoty 1.830,00 złotych wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 15 stycznia 2013 roku (tj. od dnia wniesienia powództwa) do dnia zapłaty,

wydanie nakazu Z. w postępowaniu upominawczym oraz o zasądzenia kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu swojego stanowiska strona powodowa podała, iż w dniu 12 sierpnia 2010 roku miał miejsce wypadek komunikacyjny, w którym doszło do uszkodzenia pojazdu marki V. (...) o numerze rejestracyjnym (...), stanowiącego własność uszkodzonego we wspomnianym wypadku R. W. (1). Z powodu zaistniałej w pojeździe szkody, R. W. (1) wynajął od powoda M. C. pojazd zastępczy marki R. (...) o numerze rejestracyjnym (...). W dniu 16 sierpnia 2010 r. powód zawarł z R. W. (1) umowę cesji wierzytelności przysługującej mu w stosunku do pozwanego z tytułu zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego. Powód zgłosił pozwanemu roszczenie o zapłatę kwoty równowartości najmu samochodu przez R. W. (1) przez okres 4 dni tj. 1.830,00 złotych, w związku z czym powód M. C. dochodzi tej kwoty wraz z powyżej wskazanymi odsetkami (k. 10-14).

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 19 lutego 2013 roku Referendarz Sądowy Sądu Rejonowego dla Warszawy – Śródmieścia w Warszawie nakazał pozwanemu, aby zapłacił na rzecz powoda kwotę 1.830,00 złotych wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 24 stycznia 2013 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 640 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu albo wniósł w terminie dwóch tygodni sprzeciw (k. 21).

W sprzeciwie od nakazu zapłaty (k. 24-27) pozwany reprezentowany przez pełnomocnika radcę prawną G. K. (pełnomocnictwo w aktach sprawy – k.28) wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz dopuszczenie następujących dowodów: dowodu z opinii biegłego z zakresu techniki samochodowej na okoliczność ustalenia faktycznego czasu naprawy pojazdu uszkodzonego niezbędnego do przywrócenia go do stanu sprzed zaistnienia szkody z dnia 12 sierpnia 2010 r. oraz średniej stawki za 1 dzień najmu w wysokości brutto na rynku lokalnym dla samochodu takiej samej klasy jak pojazd wynajęty przez uszkodzonego, a także dowodu z dokumentów zawartych w aktach szkody (akta nr (...) w aktach sprawy) na okoliczność ustaleń dokonanych w toku postępowania likwidacyjnego. W uzasadnieniu swojego stanowiska wskazał, iż w toku postępowania likwidacyjnego odmówił uznania roszczeń z tytułu najmu pojazdu zastępczego i stanowisko to podtrzymuje. Pozwany kwestionuje w sprzeciwie podstawę żądania pozwu – umowę najmu załączoną jako dowód w sprawie przez pozwanego, podnosząc, że umowa najmu nie została podpisana ani przez najemcę, ani wynajmującego (w związku z czym jest nieważna) zaś podpisane przez najemcę i wynajmującego zostały tylko ogólne warunki wynajmu pojazdu zastępczego (k. 11). W związku z powyższym pozwany podniósł, że umowa nazwana w pozwie umową najmu może być zakwalifikowana jako umowa użyczenia, w związku z czym należałoby uznać, że uszkodzony nie poniósł szkody w rozumieniu art. 361 k.c., a podstawą faktyczną pozwu jest umowa cesji między uszkodzonym a powodem, zatem faktura VAT wystawiona na najemcę samochodu zastępczego nie może stanowić podstawy faktycznej powództwa (w jej miejsce podstawą faktyczną powództwa mogłaby być zdaniem pozwanego umowa przelewu). Pozwany kwestionuje w sprzeciwie także długość wskazanego przez powoda okresu najmu i dzienną stawkę najmu pojazdu zastępczego.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 12 sierpnia 2010 roku miał miejsce wypadek komunikacyjny, w wyniku którego doszło do uszkodzenia pojazdu marki V. (...) o numerze rejestracyjnym (...), stanowiącego własność R. W. (2). Samochód należący do sprawcy zdarzenia, w dniu przedmiotowego zdarzenia korzystał z ochrony ubezpieczeniowej Zakładu (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. (**okoliczność bezsporna**).

Ze względu na zaistniałą w pojeździe szkodę, uszkodzony skorzystał z możliwości najmu pojazdu zastępczego na czas wypłaty odszkodowania za uszkodzony pojazd. Uszkodzony zawarł z M. C., prowadzącym działalność gospodarczą pod firmą Przedsiębiorstwo Produkcyjno – Usługowo - Handlowe (...), umowę najmu pojazdu zastępczego, równocześnie przenosząc na niego wszelkie uprawnienia do dochodzenia zwrotu kosztów z tytułu najmu auta zastępczego od (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W.. Tego dnia wydano mu samochód zastępczy. (**umowa najmu pojazdu zastępczego i umowa cesji wierzytelności – k. 10-13**).

W dniu 13 sierpnia 2010 roku uszkodzony zgłosił szkodę w (...) Spółki Akcyjnej (**druk zgłoszenia s. w pojeździe – w aktach szkody załączonych do akt niniejszej sprawy**). W dniu 20 sierpnia 2010 roku wystawiono

fakturę określającą koszty naprawy zgodnie z kalkulacją naprawy nr 632/10 ustaloną w oparciu o notowania zawarte w systemie (...) (**znajduje się w załączonych do akt niniejszej sprawy aktach szkody**). Następnie strony korespondowały ze sobą w kwestii pokrycia przez pozwanego dochodzonych w niniejszym postępowaniu kosztów najmu.

Powyższy stan faktyczny był w sprawie niesporny i został ustalony na podstawie załączonych do akt sprawy dokumentów, których prawdziwość i wiarygodność nie nasuwała żadnych wątpliwości i nie była kwestionowana przez strony.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 822 k.c., przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zakład ubezpieczeń zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, względem których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo osoba, na której rzecz zostaje zawarta umowa ubezpieczenia.

Poza powyższym unormowaniem problematyka umów odpowiedzialności cywilnej uregulowana jest w przepisach szczególnych, tj. ustawie z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. Nr 124, poz. 1152). Stosownie do przepisu art. 34 ust. 1 tejże ustawy z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź też utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia. Ubezpieczeniem tym objęta jest odpowiedzialność cywilna każdej osoby, która kierując pojazdem mechanicznym w okresie trwania odpowiedzialności ubezpieczeniowej, wyrządziła szkodę w związku z ruchem tego pojazdu (art. 35 powołanej ustawy). Pozwany uregulował koszty naprawy uszkodzonego samochodu, lecz w przedmiotowej sprawie kwestionował swoją odpowiedzialność w zakresie pokrycia kosztów wynajmu samochodu zastępczego. Pozwany kwestionował roszczenia powoda w zakresie ważności umowy najmu samochodu zastępczego zawartej między poszkodowanym a wynajmującym (który jest powodem w niniejszej sprawie), czasu naprawy uszkodzonemu samochodowi, a tym samym czasu najmu samochodu zastępczego oraz stawki dziennej za najem. Należy jednak podkreślić, że pozwany nie kwestionował tego, że samochód zastępczy będący przedmiotem najmu (R. (...) klasa D) jest samochodem wyższej klasy niż samochód uszkodzony (V. (...) klasa C) oraz sformułował tezę dowodową z uwzględnieniem tej okoliczności, w związku z czym Sąd uznał tę okoliczność za bezsporną.

W obowiązkowym ubezpieczeniu komunikacyjnym OC ma zastosowanie zasada pełnego odszkodowania wyrażona w art. 361 § 2 k.c., a zakład ubezpieczeń z tytułu odpowiedzialności gwarancyjnej wypłaca poszkodowanemu świadczenie pieniężne w granicach odpowiedzialności sprawczej posiadacza lub kierowcy pojazdu mechanicznego (art. 822 § 1 k.c.). Suma pieniężna wypłacona przez zakład ubezpieczeń nie może być jednak wyższa od poniesionej szkody (art. 824¹ § 1 k.c.).

Podnieść należy, że pozbawienie poszkodowanego możliwości korzystania z pojazdu uszkodzonego w trakcie kolizji skutkuje tym, że ma on prawo wynająć pojazd zastępczy i pozostaje to w związku przyczynowym z kolizją – w rozumieniu powyższego przepisu. Jak wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 8 września 2004 roku (IV CKN 672/03, LEX nr 146324), utrata możliwości korzystania z rzeczy wskutek jej zniszczenia stanowi szkodę majątkową. Normalnym następstwem w rozumieniu art. 361 § 1 k.c. jest bardzo często niemożność korzystania z samochodu przez poszkodowanego, nie tylko w sytuacji jego uszkodzenia, ale również zniszczenia. Jeżeli więc poszkodowany poniósł w związku z tym koszty, które były konieczne, na wynajem pojazdu zastępczego, to mieszczą się one w granicach skutków szkodowych podlegających wyrównaniu. Postulat pełnego odszkodowania przemawia, więc za przyjęciem stanowiska o potrzebie zwrotu przez ubezpieczyciela tzw. wydatków koniecznych, potrzebnych na czasowe używanie zastępczego środka komunikacji w związku z niemożliwością korzystania z niego wskutek zniszczenia. Sąd Rejonowy podziela również stanowisko wyrażone przez Sąd Najwyższy, że odpowiedzialność ubezpieczyciela z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych

za uszkodzenie albo zniszczenie pojazdu mechanicznego niesłużącego do prowadzenia działalności gospodarczej obejmuje celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki na najem pojazdu zastępczego; nie jest ona uzależniona od niemożności korzystania przez poszkodowanego z komunikacji zbiorowej (uchwała z dnia 17 listopada 2011 r., III CZP 5/11, OSNC 2012/3/28).

Sąd także w całości podziela stanowisko wyrażone przez Sąd Okręgowy w Warszawie w sprawie V Ca 3058/11. Sąd Okręgowy wskazał w uzasadnieniu wyroku z dnia 9 lutego 2012 roku, iż poszkodowany ma prawo wynająć pojazd zastępczy, a dłużnik zobowiązany jest do pokrycia kosztów z tym związanych. Poszkodowany ma prawo wyboru oferty będącej w zasięgu ręki, np. korzystając z oferty zakładu naprawczego, który pośredniczy w zawieraniu umów z przedsiębiorcą zajmującym się wynajmem samochodów. Poszkodowany ma prawo korzystać z samochodu zastępczego tak długo, jak długo jego samochód jest unieruchomiony w warsztacie samochodowym, nie mając żadnego wpływu na czas naprawy. Koszty wynajmu pojazdu zastępczego zostały wykazane przez powoda fakturą VAT Nr (...) (k. 12), czas na jaki pojazd musiał być przez poszkodowanego wynajęty wykazany został protokołem naprawy pojazdu (k. 14). Zarzuty pozwanej sprowadzały się do kwestii, iż dokument „Umowa najmu pojazdu zastępczego – program pojazd zastępczy, Warunki ogólne (...)” nie stanowi umowy najmu, ponieważ nie zawiera określenia czasu najmu oraz stawki za najem, w związku z czym nie może stanowić podstawy powództwa. Jako zarzuty pozwany wymienia także złą kalkulację niezbędnego czasu trwania najmu oraz wysokość stawki dziennej najmu samochodu zastępczego.

„Umowa najmu pojazdu zastępczego – program pojazd zastępczy, Warunki ogólne (...)” podpisana zarówno przez poszkodowanego jak i powoda (będących stronami umowy jako odpowiednio: wynajmujący i najemca) oraz „Umowa Najmu Pojazdu Zastępczego (...)” nr 16/08/2010/ (...) stanowią podstawę faktyczną żądania pozwu, z uwagi na treść art. 65 k. c., gdyż strony dostatecznie wyraziły intencję zawarcia umowy najmu podpisując w tym samym czasie oba wyżej wymienione dokumenty oraz fakt, iż niezmienna, funkcjonująca w obrocie treść warunków ogólnych umowy może być uznana za wzorzec adhezyjny, wobec którego umowa najmu nr (...) stanowi kontynuację i w efekcie powinna należy interpretować ją łącznie z warunkami ogólnymi.

Zgodnie z treścią art. 6 k.c. pozwany w celu udowodnienia swoich twierdzeń, wniósł o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego. Zgodnie z opinią biegłego sądowego R. R., stanowiącą dowód w niniejszej sprawie dopuszczony przez Sąd postanowieniem na rozprawie, która odbyła się 3 czerwca 2013 r. na okoliczność ustalenia faktycznego czasu naprawy uszkodzonego pojazdu marki V. (...) nr rej. (...) niezbędnego do przywrócenia go do stanu sprzed szkody oraz średniej stawki za jeden dzień najmu, średni dobowy koszt wynajmu samochodu w klasie D (R. (...)) wynosił w czasie dokonywania napraw uszkodzonego samochodu 268, 90 złotych brutto. Ponownie należy zwrócić uwagę na fakt, iż pozwany nie kwestionował zawarcia umowy najmu odnośnie samochodu klasy wyższej niż samochód poszkodowanego. W tym miejscu przywołać należy wyrok Sądu Najwyższego z 8 września 2004 r. (IV CK 672/03), w którym Sąd Najwyższy stwierdził, iż pozbawienie możliwości korzystania z rzeczy stanowi przypadek szkody majątkowej, zwłaszcza wówczas, gdy zaspokaja on potrzeby, które mogą być zaspokojone zastępczo w drodze odpłatnego korzystania z cudzej rzeczy. Szkoda jest bowiem powstała wbrew woli poszkodowanego różnica między aktualnym stanem majątkowym, a stanem, jaki zaistniałby, gdyby nie nastąpiło zdarzenie wywołujące szkodę. Zatem nie może ulegać wątpliwości, że koszt wynajmu pojazdu zastępczego „podlega pod definicję związku przyczynowego i szkody podane w art. 361 § 1 k.c.”.

Mając powyższe na uwadze odszkodowanie należy się powodowi za okres od dnia 16 sierpnia 2010 roku (data przyjęcia uszkodzonego pojazdu do warsztatu) do dnia 20 sierpnia 2010 roku (data odbioru pojazdu z warsztatu), tj. za 5 dni. Dla kalkulacji całości kosztów najmu ustalono więc mnożnik odpowiadający czasowi faktycznego pozostawiania samochodu uszkodzonego w warsztacie celem dokonania napraw, tj. 5 dni. W związku z powyższym koszt najmu, który został zasądzony na rzecz powoda z uwzględnieniem powyższej średniej stawki dziennej wyniósł 1344,50 złotych. W świetle powyższych rozważań nie może ulegać wątpliwości, że (...) S.A. z siedzibą w W. jako ubezpieczyciel sprawcy szkody, obowiązany jest do zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego za ww. okres.

O odsetkach orzeczono w oparciu o art. 481 § 1 k.c. oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 lipca 2011 r. (II CSK 635/10), zgodnie z którym jeżeli sąd ustala odszkodowanie, odsetki należą się nie od dnia wezwania do zapłaty ani

wniesienia pozwu, ale od daty wyrokowania, ponieważ ustalenie odsetek od daty wcześniejszej niż ustalenie wysokości odszkodowania byłoby niezasadne.

Z tego względu orzeczono jak w punktach 1 i 2 wyroku.

Ponieważ powód wygrał sprawę w części zastosowanie znajduje w zakresie kosztów procesu art. 100 k.p.c., z którego wynika że w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. Chodzi przy tym o koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw lub celowej obrony. Obie strony zgłosiły wnioski o zwrot kosztów procesu (art. 109 k.p.c.). Na koszty celowego dochodzenia praw przez powoda złożyły się w przedmiotowym postępowaniu: opłata sądowa od pozwu oraz wynagrodzenie pełnomocnika.

Opłata sądowa w niniejszej sprawie wyniosła 92 zł. Koszt wynagrodzenia pełnomocnika procesowego powoda będącego adwokatem ustalono na podstawie § 6 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieodpłatnej pomocy prawnej udzielonej urzędowo (Dz. U z 2002 r. Nr 163, poz. 1349 ze zm.). Zgodnie z tym przepisem minimalna stawka wynagrodzenia radcy prawnego przy wartości przedmiotu sporu powyżej 1.500 zł a nie przekraczającej 5.000 zł wynosi 600 zł. Do kosztów celowego dochodzenia praw i celowej obrony zalicza się również opłatę skarbową w kwocie 17 zł uiszczoną od dokumentu pełnomocnictwa co zostało potwierdzone przez Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 12 marca 2003 r., III CZP 2/03, OSNC 2003/12/161).

Pozwany tytułem kosztów celowej obrony poniósł koszt w wysokości 168 zł, który obejmuje minimalną stawką wynagrodzenia radcy prawnego w kwocie 600 zł oraz kwotę 17 zł tytułem opłaty skarbowej od dokumentu pełnomocnictwa.

Powyższe koszty sąd rozdzielił w stosunku, w jakim każda ze stron proces wygrała. Powód wygrał go w zakresie kwoty 1.344,50 złotych, co w zestawieniu z całością dochodzonego pozwem pierwotnie roszczenia tj. kwotą 1.830,00 zł odpowiada 73%. W konsekwencji pozwany wygrał proces w 27% części dochodzonego roszczenia.

Koszty powoda to koszty 92,- zł. – opłata sądowa od pozwu i 600,- zł. – koszty zastępstwa procesowego, razem 692,- zł., 73% z 692,- zł. to 519,- zł., z czego kwota 438,- zł. to koszty zastępstwa procesowego. (por. pkt. 3 wyroku)

Koszty jakie poniósł pozwany 500,- zł. tytułem zaliczki na poczet opinii biegłego oraz koszty zastępstwa procesowego i koszty opłaty skarbowej. 27% kosztów zastępstwa procesowego i opłaty skarbowej dało łącznie kwotę 168,- zł., w tym kwotę 162,- zł. – tytułem kosztów zastępstwa procesowego. Z tego względu orzeczono jak w pkt. 4 wyroku.

Łączne koszty opinii biegłego to 720,- zł., z czego 500,- zł. uiszczył pozwany, a 220,- zł. tymczasowo wypłacono ze Skarbu Państwa. W związku z powyżej opisanym wynikiem rozstrzygnięcia sprawy, pozwany winien uregulować opinię biegłego sądowego kwotą 525,60 złotych, natomiast powód kwotą w wysokości 194,40 złote. (por. pkt. 5 i 6 wyroku)

Zarządzenie:

1. Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi pozwanego;
2. Po wykonaniu akta przedstawić sędz. ref. celem sprostowania pkt. 6 wyroku.

Dnia 20.03.2014 r.